Els partits reusencs no fan els deures en matèria de paritat

ERC, el PSC i la CUP són les formacions que prediquen millor amb l'exemple amb la presència de dones a les seves executives

Actualment, deu dels vint-i-set regidors del consistori de Reus són dones, pendents de la nova incorporació de la republicana Montserrat Flores al consistori en substitució de Joan Guix. Però són aquestes xifres un miratge o responen a un canvi més profund? La legislació posada en marxa el 2007 determina la presència d'homes i dones a les llistes per trams, fet que comporta que la representació dels dos sexes s'hagi equilibrat a les institucions des de la posada en marxa d'aquesta legislació. Avui, doncs, és impossible –a més d'il·legal- que es repeteixin situacions com la dels primers ajuntaments democràtics on ser regidora era una veritable anècdota en molts municipis.

Tot i així, en terrenys tan exposats al debat i a l'escrutini públic com els partits polítics (i, teòricament, camps de possibles bones pràctiques), què succeeix en aquells àmbits de participació i decisió on la llei no s'aplica? Quan no hi ha una obligació expressa de complir el mandat legislatiu de representació, les dones formen part dels òrgans executius i de decisió dels partits polítics reusencs? Hi ha suficient participació femenina a les bases dels partits per nodrir les seves cúpules locals o es tracta que sempre s'acaba pensant en els mateixos noms per ostentar els càrrecs?

Reusdigital.cat ha elaborat una anàlisi de la presència femenina en llocs de responsabilitat a les diferents formacions polítiques reusenques amb representació institucional. L'objectiu és corroborar si es va guanyant terreny en matèria d'igualtat o si la política continua sent majoritàriament cosa d'homes, més enllà on la llei no és d'estricte compliment.

Diferents presidències femenines

La primera constatació d'aquest reportatge és que les formacions polítiques locals han superat la barrera que mai s'ha traspassat en el terreny institucional on, fins ara, no han coincidit dues dones com a portaveus en un mandat municipal de manera perllongada. Actualment, dues formacions nacionalistes locals, CDC i ERC, són presidides per dones. Concretament, Ima Mis (CDC) i Ester Alberich (ERC). La primera d'aquestes polítiques ho fa des del 2012 mentre que la segona presideix per primer cop la formació republicana des de juliol de 2014. A la inversa, tan el PSC, C's, Ara Reus i PP tenen com a primera figura en la direcció local un home. Aquests dirigents són Francesc Vallès, Juan Carlos Sánchez, Josep Ramon Pallejà i Sebastià Domènech, respectivament.

Cal dir que en cada organització la denominació directiva és diferent: els socialistes l'anomenen primer secretari, els militants de C's, coordinador i tant els municipalistes d'Ara Reus com els populars, president. Menció a part cal fer de la CUP que té un sistema assembleari que fa difícil determinar cap mena de preeminència en la cúpula organitzativa. Pel que respecta únicament a CDC, ha estat impossible aclarir la distribució nominal de la resta de càrrecs de la direcció local tot i la temptativa reiterada de determinar-ne les atribucions. És per aquesta negativa a facilitar-ne les dades que el reportatge no en tornarà a fer referència expressa.

La dimensió de les executives

Les diferents tradicions i història dels set partits amb representació al consistori fa que el nombre de membres de les executives sigui molt variable d'una formació a una altra. Numèricament, els socialistes serien els que

tindrien un major nombre de càrrecs, 20. Pel camp baix, la CUP i ERC serien els que tindrien òrgans decisoris més reduïts. D'una banda, els cupaires a través d'un secretariat integrat per 7 persones i els republicans per una executiva de 9 persones. Relativament a prop d'aquestes dimensions més reduïdes, estarien Ciutadans amb 11 membres i Ara Reus i el PP, amb 12.

Les dones, infrarepresentades a l'executiva de C's

Precisament, una de les formacions de la nova política, C's, té l'executiva amb un menor nombre de dones, tan sols una, la regidora Pepa Labrador, que en forma part com a vocal. Deixant de banda la figura del coordinador que ocupa el portaveu Juan Carlos Sánchez, la resta d'integrants són José Gallego (secretari), Juan Francisco Granadal (tresorer); Francisco García (secretari de comunicació i premsa) i 7 vocals entre els quals es troben a més de l'esmentada regidora Javier Vaquero, Francisco Reyes, Mariano Salmerón, José Patiño, Guillem Figueras i Damián Morales.

L'actual coordinador Juan Carlos Sánchez afirma que "som conscients" d'aquesta situació i considera que la causa és que "la majoria de militants del partit són homes", fet que fa difícil trobar candidates pels òrgans de direcció local. "Som un partit nou i hem detectat aquest fet però, evidentment, les persones que s'afilien ho fan perquè volen". Sánchez reconeix que "els agradaria que s'afiliessin més dones", tal com passa en l'àmbit nacional, i recorda que la seva líder al Parlament és una dona, Inés Arrimadas.

Pel que fa al futur immediat, avança que durant el mes de febrer, precisament, hi haurà canvis en l'executiva local i s'incorporarà una militant que ocuparà també noves tasques de direcció a la formació taronja local.

Paritat a les executives d'ERC i el PSC

Situats en l'altre extrem de l'espectre ideològic, l'executiva local d'ERC és paritària. Dels 9 càrrecs que la conformen, 5 són ocupats per dones: Ester Alberich (presidència), Noemí Llauradó (secretaria de finances), Mireia Masip (secretaria de la dona), Montserrat Flores (secretaria de Política Municipal) i M. Antònia Jordà (vocalia). Tot i així, dos dels càrrecs considerats pesos pesants de qualsevol formació, la secretaria d'Organització i la d'Imatge i comunicació, tenen segell masculí, Jordi Torrente i Xavier Alagarda, respectivament. La resta de membres que formen part de la direcció local del projecte republicà són Joan Lluís Borràs i Antoni Masip, ambdós vocals.

"Res és casual ni neutre" afirma amb rotunditat la presidenta republicana local respecte a la presència de dones en l'executiva que dirigeix. De fet, no és el primer cop que ERC té una presidència femenina i recorda que fa més d'una dècada aquest càrrec el va ostentar Empar Pont i, més recentment, va ser Coia Roig qui ho va fer el 2011.

Tot i la bona pràctica que representa la paritària executiva dels republicans, Alberich no s'emmiralla amb aquesta situació concreta. "Hi ha molta inframilitància femenina a ERC" diu la presidenta, que fa uns anys va ocupar la secretària de la Dona d'ERC a l'executiva nacional. Conscients del handicap que suposa la menor afiliació femenina, comenta que s'està treballant en l'àmbit nacional en un pla d'igualtat per afavorir aquesta participació però que és una tendència "que no aconseguim resoldre" tots i els esforços fets. "Només es resoldrà si manem, si agafem quotes de poder perquè és més fàcil que ho propiciem nosaltres que no pas els homes, posant al capdavant persones referents en les quals algú es pugui sentir emmirallat" conclou Alberich.

Cal dir que, fora de l'àmbit de l'executiva, ERC ha propiciat en els darrers temps un espai femení de debat i trobada en principi obert a les dones de tots els partits d'esquerres de la ciutat, Les Teixidores.

De manera similar als republicans, una altra executiva local progressista, la del PSC, manté també uns nivells de

presència femenina equilibrats amb l'altre sexe. Redimensionada el febrer de 2013 després que anteriorment estigués conformada per 28 membres, els socialistes reusencs tenen ara 20 membres a la seva executiva, dels quals 11 llocs corresponen a militants femenines.

Dins d'aquest òrgan, per exemple, és una dona, Núria Borrell, la secretària d'Organització i Finances. La resta d'àrees ocupades per dones són la secretaria de política municipal (Aurora Rodríguez), la secretaria de Cultura (Elena Salinas), la de Cohesió Social (Amalia Ferrer), la de Recerca i Universitats (Sandra Guaita), la de Noves Tecnologies i Participació (Sofía Acosta), la de Formació (Raquel Montes), la de Gent Gran (Amèlia Besora), la de Nova Ciutadania (Fàtima Peña), una vocalia (Gemma Capdevila) i la JSC, a Laura Vidal.

Segons Borrell, l'executiva compleix "amb escreix les quotes de paritat" i en ella "la dona té llocs destacats en la seva composició".

Menys dones que homes a l'executiva popular

Malgrat que el PP de Reus ha tingut en etapes recents la presidència d'una dona com ara Alícia Alegret, la presidència actual l'ostenta Sebastià Domènech, també portaveu municipal. En l'actual executiva dels populars, Dolors Compte, també regidora, ocupa un lloc en la tresoreria després d'haver passat recentment per la secretaria del partit. A banda de Compte, la resta de dones que formen part del principal òrgan de direcció són l'exregidora Montserrat Duch (també secretària provincial), la també exregidora Carmen Sánchez i Elena López, que és secretària de Noves Generacions. Les tres darreres formen part de l'executiva en qualitat de vocals.

"Moltes vegades no hi ha disponibilitat de les dones", afirma Compte, qui afegeix que "les reunions es fan tard" i això impedeix que tant dones com homes no puguin participar a causa de les seves responsabilitats. Tot i així, apunta que la formació ha avançat darrerament les seves reunions a les "set o a dos quarts de 8" per contrarestar aquesta situació en què en línies generals, segons ella, a les persones els costa participar.

"El món associatiu i polític és molt complicat i la gent té moltes ganes de participar però després la cosa es desinfla", afirma, mentre que afegeix que no es pot pressionar a les persones a què es comprometin perquè "al contrari, has d'agrair que formin part" i col•laborin de la manera que puguin.

Ara Reus, amb feina encara pendent en temes de presència femenina

Per la seva banda, el partit municipalista té una executiva recentment renovada, conformada per 12 membres que presideix Josep Ramon Pallejà. La presidència de Pallejà s'acompanya d'Alejandro Yeste com a secretari, Joan Carles Filella com a tresorer, Maria Argüelles en qualitat de vicesecretària, Enric Bosch com a vicepresident, Antonio Gesalí que és coordinador sectorial i Daniel Rubio que és portaveu.

L'executiva es completa amb Rosa Mancebón i Lourdes Comino com a representants de l'àrea de Participació i Ciutadania, Cristina Linares, representant de l'àrea d'Urbanisme, Territori i Medi Ambient i Josep Lluís Rius, en la de Comerç, Turisme i Promoció. En el moment de consultar les dades per aquest reportatge, estava vacant l'àrea de Societat i Cultura després que Cori Fargas s'hagués retirat de les seves responsabilitats a l'Ajuntament de Reus.

En total, 4 dones ostenten responsabilitats executives en la formació municipalista que encapçala Jordi Cervera al consistori reusenc. S'ha de dir, però, que el seu paper no es visualitza de manera pública amb molta força. Respecte aaquestes dades, el flamant regidor i portaveu, Dani Rubio, preferia destacar "la bona fidelització que havia tingut el partit després del 24M" i que "s'havia aconseguit renovar un partit que ja era jove".

CUP, un secretariat més que paritari

Tot i no tenir un òrgan executiu a l'estil clàssic, una anàlisi dels òrgans de decisió política de la CUP reusenca mostra que hi ha atenció a les qüestions de representació de gènere i que és un indicador que es té en compte. Concretament, els cupaires tenen al seu secretariat 4 dones (Jordina Arnau, Pili Vendrell, Susana Mancheño i una altra dona de la qual no es facilita el nom) i 3 homes (Joan Ribas, Albert Álvarez i Abel Guinovart).

A diferència d'altres formacions polítiques, crida l'atenció l'absència de regidors o regidores en aquest òrgan tot i que Guinovart –que és un dels assessors- realitza tasques d'enllaç entre el grup municipal i la formació. A banda d'aquest secretariat, Guinovart destaca la importància de les assemblees que "són reunions obertes a tothom qui vulgui participar" i que desvincula –com és conegut- de la participació en les institucions.

Tot i això, Guinovart reconeix que la participació de les dones és "quantitativament" menor que la dels homes també en la seva formació malgrat que s'intenta corregir, per exemple, que a les assemblees tothom tingui el seu espai i pugui expressar-se amb confiança i atenció. "Hi ha una sèrie de condicionants que vénen de la societat que faciliten que quan parlin els homes tinguin més temps que les dones", argumenta Guinovart, qui explica que la formació s'esforça per canviar aquesta situació que han detectat.

Una altra situació que també han observat és que en determinades comissions de treball com les de cultura o educació la participació femenina és més gran que la masculina tot i que, per exemple, la comissió encarregada d'estudiar els pressupostos està liderada per una dona.

Tot i l'autonomia orgànica entre la CUP i L'Hora Violeta, Guinovart també destaca la col•laboració que s'estableix entre les dues organitzacions amb motiu d'algunes de les activitats que se celebren com ara les reivindicacions del 8 de març, el 25 de novembre o les concentracions cada cop que hi ha una mort a l'estat espanyol, entre altres actes.

Publicat a:

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/2-societat/5-societat/941851-els-partits-reusencs-no-fan-els-deures-en-materia-de-paritat.html?cca=1&piwik_campaign=rss&piwik_kwd=nacional&utm_source=rss&utm_medium=nacional&utm_campaign=rss&f=El+Punt+Avui